

Integra

Nº2, JUNY 2023

ÍNDEX

- 1** EDITORIAL DEL PRESIDENT
 - 3** LA SALUT DE LA NOSTRA FP
 - 9** COM COMBATRE LA CALOR A LES AULES?
 - 12** ENTREVISTA A MARTA MORERA, ICAEN
 - 16** RENOVEM L'ACORD AMB FUNDACIÓ ECOTIC
 - 18** DEMANEM SER A LA TAULA DE L'AIGUA
 - 20** CONEIXES LA COBERTA FOTOVOLTAICA?
 - 22** JAUME ALCAIDE, PREMI ACTECIR
 - 24** LLUITEM CONTRA L'INTRUSISME
 - 26** LA NOSTRA VEU ALS MITJANS
-

L'editorial del President

El tràmit de la transició energètica

L'evolució de la transició energètica ens està produint una sèrie de desajustos inesperats que provoquen molta incertesa a tots els agents relacionats amb la producció d'energies verdes. Aquest darrer mes de maig, hem pogut parlar amb la Directora General d'Energia de Catalunya, Assumpta Farran, amb les comercialitzadores que estan contribuint a la implantació de l'energia eòlica i fotovoltaica i amb les empreses directament implicades en el muntatge d'aquests sistemes. Tots ells coincideixen en una sèrie de reflexions amb un denominador comú: convé modular ordenadament amb criteri i sentit comú

tota aquesta transició. Si no ho aconseguim, serà molt complicat assolir els objectius planificats i, a més, també serà molt difícil fer rentable la gran inversió que s'està realitzant.

El problema de fons és el desequilibri entre l'oferta i la demanda, és a dir, produïm molta més energia de la que consumim, sobretot en les hores de màxima insolació. Les següents dades són molt aclaridores.

"Anem pel bon camí amb els acords aconseguits"

Durant el mes d'abril, la demanda elèctrica s'ha reduït un 8,2% respecte el 2022 i, de fet, estem consumint menys energia que l'any 2003. Amb aquestes xifres, si afegim l'augment exponencial dels recursos renovables (solar i eòlica), sobretot durant la primavera i tardor, el resultat és que el

sistema elèctric espanyol ha d'aturar els molins eòlics o les plantes solars perquè no hi ha prou demanda per absorbir la quantitat d'oferta generada. Per aquest motiu, entre gener i febrer d'enguany, s'han deixat d'introduir a la xarxa de transport un total de 78 GWh (72 GWh de l'eòlica, 4 GWh de solar tèrmica i 2 GWh de fotovoltaica).

Per una part, les xarxes de transport i distribució no estan preparades per transportar l'energia verda produïda en horts solars o molins de vent als punts de màxim consum elèctric i, per altra banda, la instal·lació de grans bateries prop de les fonts de generació per emmagatzemar l'energia produïda son inviables econòmicament. Red Eléctrica és conscient de que serà molt difícil assolir els objectius de la transició energètica sense tenir una capacitat suficient pel transport de l'energia. Per això, amb una inversió de 7.000 milions.

d'euros, espera connectar i integrar més energia renovable dins la xarxa, concretament, l'any 2026 es preveu que un 67% de la generació elèctrica sigui de fonts renovables.

Per acabar, la baixada del preu de l'energia també té una incidència directa sobre l'amortització de les inversions en energies renovables. Si anem al cas més simple d'un autoconsum en una casa unifamiliar, amb el preu actual de l'energia, el temps d'amortització de la inversió quasi es pot doblar. Per tot plegat, cal acostar al màxim la generació d'energia verda als punts de consum de la mateixa. També és necessari canviar els hàbits de consum domèstic, en lloc d'engegar les rentadores per la nit seria desitjable fer-ho pel matí coincidint amb la màxima insolació solar. Les tarifes de les comercialitzadores s'haurien d'adaptar als horaris solars, no és admissible que quan s'engeguen les centrals combinades sigui el preu més econòmic per a l'usuari. Convé implantar les bateries com a elements inherents de qualsevol instal·lació fotovoltaica, està clar que vendre els excedents no ajuda gaire a l'usuari, sobretot tenint en compte que quasi sempre aquests es generen en horaris on el pull pot estar a 0€ MWh. I la infraestructura per a punts de recàrrega de vehicles també està sota mínims, especialment a nivell de pàrquings i edificis particulars, la combinació d'autoconsum amb plaques fotovoltaïques i punts de recàrrega de vehicles és una bona forma de tancar el cercle de la sostenibilitat i per poder-ho dur a terme necessitem introduir dins la societat aquesta cultura i més ajudes per part de l'Administració.

Totes aquestes reflexions incideixen directament sobre les iniciatives i els objectius de MOMENT SOLAR. De fet, creiem que anem pel bon camí perquè la nostra proposta és de proximitat, confiança i sostenibilitat. A l'oferta existent dins la ciutat de Barcelona amb l'acord entre el Gremi d'Instal·ladors de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, ara hem sumat l'acord amb l'AMB (Àrea Metropolitana de Barcelona) engegant una campanya que es diu "LA TEULADA" i que està dirigida a tots els municipis que formen la citada AMB, amb un model que es pot traslladar a la resta de municipis de Catalunya. Ja hi ha més de 30 empreses instal·ladores que hi participen oferint les opcions més rendibles i professionals als usuaris que manifesten cert interès en formar part d'una societat més descarbonitzada. Des de FEGiCAT animem a totes les empreses instal·ladores perquè tinguin sensibilitat i visió de futur a participar en aquestes campanyes. No hi ha quotes, tant sols es demana professionalitat i solvència. També us recordo que hem muntat unes formacions específiques on els vostres operaris podran aprendre tots els secrets de l'autoconsum i, a més, obtenir la qualificació professional homologada de treballs en alçada.

Jaume Alcaide

President de FEGiCAT

Federació de Gremis d'Instal·ladors de
Catalunya

LA SALUT DE LA NOSTRA FP, A LA CUA D'EUROPA

Raúl Rodríguez

Director General de FEGiCAT

Com respon l'administració?

FEGiCAT està treballant actualment amb el Departament d'Empresa i Treball per buscar solucions entorn a la greu situació que viu el mercat laboral a Catalunya en el camp de la instal·lació, sent extensiu a l'àmbit dels perfils professionals que actuen en un marc tan ampli com és el de l'energia.

Espanya és el segon país Europeu amb més demanda d'aquests perfils, només per darrere d'Alemanya i davant d'altres països com França, el Regne Unit i Itàlia, segons el darrer estudi de la Càtedra de Sostenibilitat Energètica del IEB-Universitat de Barcelona. Però no és un tema nou. FEGiCAT porta denunciant que arribaríem a aquesta situació des de l'any 2018, data amb la que la Federació va mantenir una reunió amb els responsables del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la Formació Professional. D'ençà, FEGiCAT ha treballat per fer visible aquesta problemàtica. Hem tingut que esperar 5 anys per poder començar a treballar seriosament amb la Generalitat de Catalunya.

A partir del 2012, després de la crisi immobiliària, els centres educatius (públics i concertats) van tancar les línies de formació en el camp de les energies renovables i instal·lacions de forma sistèmica, entre altres aspectes, degut a la baixa demanda d'aquestes formacions. Encara que ja en aquells anys, diferents estudis donaven per fet que el futur creixement econòmic aniria lligat directament a les professions relacionades amb la sostenibilitat i l'eficiència energètica. Aquests cicles de formació requereixen d'inversions importants i constants en material i equipaments per poder fer formacions amb les darreres tecnologies, aspecte que dificulta la seva nova obertura en cas que hi hagi un increment de la demanda. Per altra banda, la poca demanda d'alumnes, incentivada entre altres aspectes per les connotacions negatives arrelades a la societat sobre la Formació Professional i la darrera bombolla immobiliària van provocar que aquesta oferta formativa caigués i el Departament d'Educació ordenés el seu tancament per donar sortida a altres formacions amb un grau d'inserció sensiblement inferior.

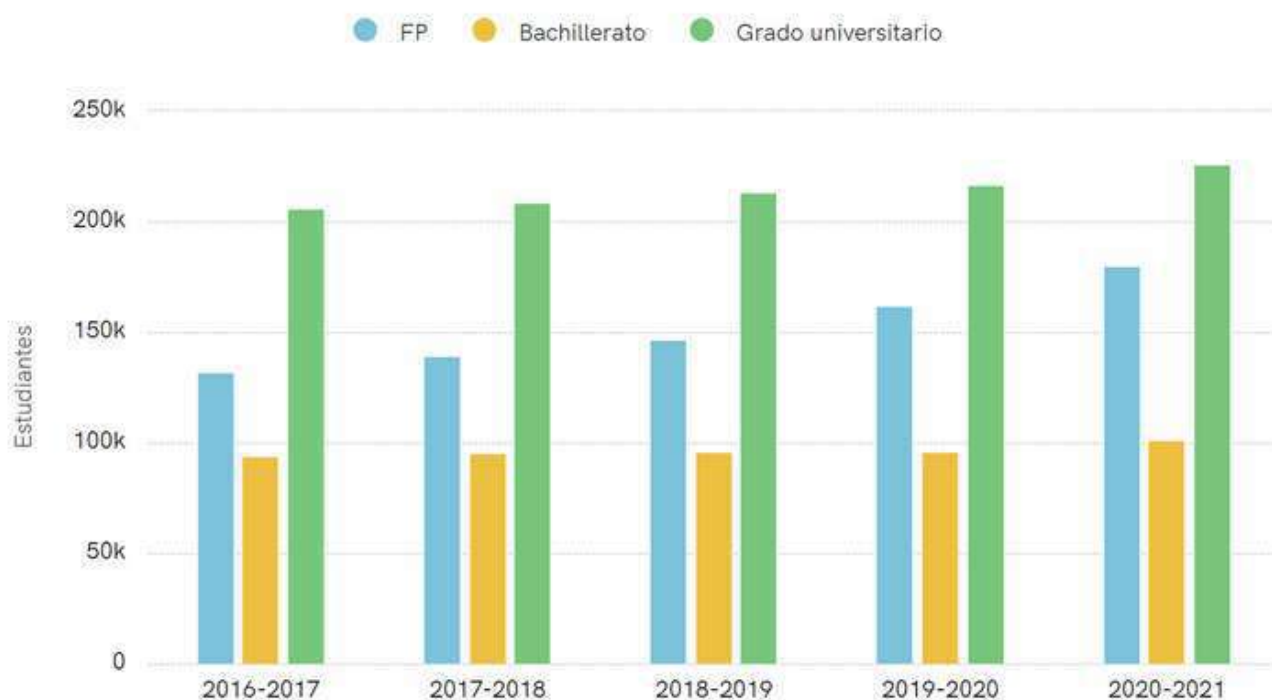

energètic. Possiblement, com a conseqüència de l'increment en el preu de l'electricitat fins als 70 €/MWh al mateix 2018 (res comparable amb la "muntanya russa" actual). En aquest moment va ser quan la Federació va detectar l'inici de la manca de treballadors qualificats, ja que les necessitats de les empreses no eren cobertes.

Cal saber llegir entre línies el que els percentatges indiquen

Algú podria parlar de la bona salut del sistema de l'FP. Paradoxalment a la manca de treballadors professionals, en els últims cinc cursos, la Formació Professional ha presentat un creixement sostingut. A Catalunya, el nombre d'estudiants matriculats en FP arriba a 179.693 en el curs 2020-2021 i el percentatge d'estudiants matriculats en FP respecte al total dels matriculats en ensenyaments post obligatoris arriba al 30,51% en el curs 2016-2017 fins aconseguir el 35,43% en el curs 2020-2021. Això sí, de forma preocupant, les dones que finalitzen els seus cicles formatius arriba al 61,57%, davant el 57,42% dels homes.

1.- Evolució dels estudiants matriculats en FP a Catalunya. Font: observatori de la formació professional.

No obstant això, després d'observar en els darrers anys les dinàmiques promogudes pel Departament d'Educació a causa del tancament dels cicles de grau mitjà i superior a Catalunya, FEGiCAT va analitzar la realitat del sistema, públic i concertat, en un sector específic com el de la instal·lació i l'energia, posant-se de manifest una situació crítica, agreujada per la inactivitat de l'Administració en alguns dels aspectes que es consideren clau. Durant els cursos 2019-2020 i 2021-2022, les dades publicades pel Departament d'Educació i el Servei d'Ocupació de Catalunya han estat les següents:

Curs 2019-2020	
Graduats	2.899
Cicle grau mitjà	1.465
Cicle grau superior	1.434
Curs 2021-2022	
Graduats	2.914
Cicle grau mitjà	1.419
Cicle grau superior	1.495

Taula 2. Graduats de FP a Catalunya sobre les formacions relacionades amb l'energia i les instal·lacions a Catalunya. Font: Departament d'Educació.

Com es pot observar en les taules anteriors, les famílies professionals del camp de la instal·lació i l'energia tenen un grau d'inserció i unes condicions laborals molt superiors a la resta d'oficis, especialment els graus superiors, afegint que les empreses instal·ladores de Catalunya estan sota el conveni siderometal·lúrgic, un dels més ben remunerats que hi ha actualment. Sorpren, com amb aquestes dades, tot el sistema d'educació públic de Catalunya sigui capaç de graduar només a 2.914 persones, amb la gran preocupació d'observar comarques que resten desèrtiques en la formació d'aquests perfils professionals, sense que aquesta oferta s'hagi incrementat respecte el 2020, malgrat la importància que aquest sector representa per assolir els objectius de la transició energètica.

A més, aquests 2.914 alumnes graduats, en la seva majoria, s'insereixen en empreses de l'àmbit industrial, aprofitant un sistema d'FP DUAL que no funciona en el camp de les pimes i les micro pimes. Catalunya està en situació d'emergència, d'emergència hídrica, d'emergència climàtica i d'emergència de treballadors qualificats i sembla que les polítiques educatives no avancin en pro de trobar una solució a aquesta tema. Les empreses instal·ladores requereixen incorporar amb immediatesa un total de 19.000 treballadors qualificats, arribant als 110.000 l'any 2050. Una força de treball enorme, sobre la que no s'està fent cap acció per aixecar-la.

2021-2022	Graduats
TERRA ALTA	3
GARRIGUES	4
SOLSONÈS	9
PALLARS JUSSÀ	11
RIBERA D'EBRE	13
BERGUEDÀ	14
CONCA DE BARBERÀ	15
SEGARRA	17
BAIX PENEDEÈS	19
URGELL	20
ALT PENEDEÈS	26
PLA D'URGELL	27
BAIX EBRE	29
ALT CAMP	29
BAIX EMPORDÀ	29
ALT EMPORDÀ	30
PLA DE L'ESTANY	33
GARROTXA	44
RIPOLLÈS	45
SELVA	48
ANOIA	52
MONTSIÀ	55
GARRAF	57
MARESME	59
BAIX CAMP	60
BAGES	75
OSONA	83
SEGRIÀ	96
GIRONÈS	117
VALLÈS ORIENTAL	141
TARRAGONÈS	243
BAIX LLOBREGAT	279
VALLÈS OCCIDENTAL	299
BARCELONÈS	833
Total general	2.914

Les eines actuals de les que disposa el sistema educatiu no acaben de ser efectives o, directament, no funcionen:

- L'FP DUAL és una utopia en les petites i mitjanes empreses. Els centres educatius no estan homologats, segons el que indica el conveni estatal, per la Fundació Laboral de la Construcció. És a dir, encara que els alumnes hagin cursat la formació de prevenció de riscos laborals a l'escola, aquesta no serveix i s'ha de tornar a repetir amb la despesa extraordinària i la pèrdua de temps per alumnes, famílies i empreses.

- No existeix una estructura amb informació i experiència en el sector capaç d'informar, comunicar i assessorar a les famílies i alumnes sobre les professions amb més sortida professional.

- El Departament d'Educació no aprova ni realitza inversions en centres educatius per crear noves aules, que sol·liciten obrir de nou els cicles de formació professional que donen accés al sector de l'energia i la instal·lació.

- Part del sistema educatiu, es rebutja arribar a acords amb organitzacions empresarials que representen a la pime o micro pime i que podrien potenciar la formació en aquests centres amb fórmules ja demostrades que han estat i estan sent un èxit.

Per afegir més dades comparatives, a Espanya, la branca d'Electricitat (base per obtenir treballadors per fer possible la transició energètica) està en la posició número 5 de les professions més sol·licitades. Al País Basc és la segona família professional més escollida entre els alumnes d'FP, mentre que a Catalunya, és la vuitena. Potser no cal anar a altres països d'Europa i sí fixar-nos més en exemples propers d'altres comunitats autònomes que orienten la Formació Professional a buscar, precisament, aquest envejat equilibri entre l'oferta i la demanda. (Veure següent pàgina)

Taula 2. Graduats de FP a Catalunya sobre les formacions relacionades amb l'energia i les instal·lacions a Catalunya per comarca. Font: Departament d'Educació.

Família professional	% s/ total matriculados FP		% de mujeres matriculadas en la familia	
	Cataluña	España	Cataluña	España
Sanidad	22,83 %	17,5 %	36,27 %	29,4 %
Informática y Comunicaciones	13,57 %	12,33 %	2,79 %	3,28 %
Administración y Gestión	12,26 %	13,99 %	15,57 %	18,61 %
Servicios Socioculturales y a la Comunidad	12,24 %	9,46 %	21,3 %	18,09 %
Comercio y Marketing	7,07 %	6,23 %	6,48 %	6,73 %
Top 5 de la Comunidad Autónoma	67,98 %	59,51 %	82,41 %	76,1 %
Actividades Físicas y Deportivas	4,45 %	4,36 %	1,89 %	2,06 %
Transporte y Mantenimiento de Vehículos	4,37 %	5,12 %	0,27 %	0,39 %
Electricidad y Electrónica	3,74 %	6,56 %	0,29 %	0,66 %

Taula 5. Famílies professionals més demandades a Catalunya / Observatori de l'FP)

Després de vàries reunions amb el Departament d'Educació des del 2018 (tres reunions amb diferents directors del departament de formació professional i amb el Conseller Sr. Josep González i Cambray) i veient la seva evolució, FEGiCAT va optar per apropar-se al Departament d'Empresa i Treball on, juntament amb PIMEC, s'està treballant per activar el Servei d'Ocupació de Catalunya en l'àmbit empresarial i injectar incitaves que ajudin a mobilitzar al Govern a emprendre accions per atreure als joves a la professió. FEGiCAT està treballant amb el Departament d'Empresa i Treball en diferents camps:

-* **Regularització de persones en situació irregular.**

* **Solució a les barreres en relació a la prevenció de riscos laborals i els alumnes que realitzaren aquesta formació als centres educatius sense que aquesta formació sigui homologada per la Fundació Laboral de la Construcció.**

* **Campanya de comunicació tipus "talent show" per activar a la gent jove i transformar el clixé que la societat té sobre el sector.**

* **Facilitació de la contractació en origen.**

* **Activació de les oficines de treball i enllaçar-les amb les associacions territorials.**

Cal que es faci una reflexió sobre el sistema actual i les seves disfuncions. FEGiCAT sempre estarà al costat del Govern de la Generalitat de Catalunya per empènyer en tot allò que sigui necessari, però també per manifestar-se en cas que calgui o s'ignorin les seves peticions. Cal que tots entenguem quin és el gran desafiament que tenim per davant i que, si no tenim les persones qualificades, la transició energètica ni serà possible, ni serà territorial, ni es fomentarà l'ocupació de proximitat, ni es faran les instal·lacions amb professionalitat i sí es promourà l'intrusisme. Aprofitem aquesta gran oportunitat! Ara, encara hi som a temps.

COM COMBATRE LA CALOR A LES AULES?

FEGiCAT alerta que cal complir la normativa actual

FEGiCAT recorda que el malestar de les famílies de molts centres escolars catalans per combatre la calor de les aules és conseqüència de l'incompliment de la normativa actual en matèria de qualitat d'aire interior.

La Federació d'Instal·ladors de Gremis de Catalunya (FEGiCAT) lamenta la passivitat de l'Administració per donar compliment a la legislació vigent per garantir la qualitat de l'aire interior (renovació d'aire) i unes condicions òptimes de climatització a les aules dels nostres centres educatius.

Està demostrat que no disposar d'una adequada ventilació i una correcta climatització contribueix a reduir el rendiment escolar, l'impacte de la contaminació exterior i la transmissió de malalties infeccioses.

La normativa actual estableix que s'ha de garantir una renovació de 45 m³/h per persona a les aules i, en el cas d'escoles bressol, de 72 m³/h per persona. En aquest sentit, les aules haurien de complir, de forma aproximada, unes cinc renovacions d'aire per hora. Tanmateix, es considera igualment necessari la instal·lació de detectors de CO₂ (diòxid de carboni), controls d'humitat (40-60%) i sensors de temperatura (21°-23°C a l'hivern i 24°-26°C a l'estiu) com a indicadors de la qualitat de l'aire i del correcte funcionament dels sistemes de ventilació i climatització. Una concentració per sobre de 800 partícules de CO₂ per milió (ppm) pot provocar manca de concentració i augmentar el risc d'infecció. La situació dels centres educatius no sempre és la més favorable per instal·lar aquests

sistemes, però és necessari dissenyar instal·lacions que tinguin com a objectiu assolir els objectius que marca la legislació existent. FEGiCAT i la seva comissió d'experts en aquest tipus d'instal·lacions aposta, més enllà de les solucions tradicionals o mecàniques, per l'ús de recuperadors entàlpics en sales climatitzades. **Ramón Ruiz, Cap de la Comissió de FEGiCAT, exposa que "està sent una tecnologia altament utilitzada perquè ajuda a millorar notablement els ratis d'eficiència energètica i reduir les emissions de gasos contaminants".**

Segons diversos estudis de la Universitat de Harvard, la manca de confort tèrmic afecta de forma severa el rendiment dels alumnes. Els països més calorosos tendeixen a obtenir una puntuació més baixa en les proves d'excel·lència acadèmica i, a través d'una prova estandarditzada a instituts sense aire condicionat, les conclusions de l'estudi van més enllà. Els resultats mostren que, per cada augment de 0,56°C en la temperatura, disminueix la puntuació de l'estudiant, cosa que equival a l'1% d'un any d'aprenentatge.

Qui compleix els criteris d'igualtat?

Segons un altre estudi realitzat a escoles finlandeses, els alumnes que se sentien més còmodes, van obtenir un 4% més de puntuació que la resta de companys. Tanmateix, diversos estudis també conclouen que l'exposició a diversos contaminants atmosfèrics en els edificis escolars pot perjudicar greument la salut dels alumnes, ja que inhalen un volum d'aire major que els adults en proporció al seu pes corporal. A més d'augmentar els riscos de patir malalties respiratòries i cardiovasculars, la contaminació pot afectar la capacitat d'atenció i el rendiment escolar dels nens, a causa del seu efecte tòxic en el sistema nerviós.

Quina és la llei d'aplicació?

La normativa actual d'aplicació és el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE DB HS-3) i el Reglament d'instal·lacions Tèrmiques en Edificis (RITE). Així doncs, FEGiCAT recorda que és necessari assegurar-se que les aules de les nostres escoles compleixin amb els requisits legals exigits en matèria de confort tèrmic i qualitat d'aire, incorporant sensors i aquelles tecnologies que ajudin a millorar l'eficiència energètica de la solució dissenyada.

En aquest sentit, **Ramon Ruiz, destaca que "és important que les escoles realitzin el correcte manteniment regular dels seus sistemes de ventilació i climatització i assegurin el seu correcte funcionament. Això pot incloure la neteja i el manteniment dels filtres i altres components del sistema"**. En conclusió, la renovació de l'aire i el confort tèrmic en les aules de les escoles és un aspecte clau per assegurar una qualitat de l'aire interior saludable i prevenir problemes de salut. És important que les escoles compleixin amb la normativa vigent i considerin la instal·lació d'un sistema de ventilació mecànica per assegurar una renovació d'aire adequada.

MARTA MORERA, DIRECTORA DE L'ICAEN

La xarxa de distribució ha de ser una de les grans protagonistes de la transició energètica

En el número 2 de la revista, prenem el pols a un dels vincles amb l'Administració més importants que té FEGÍCAT per impulsar els objectius en el camp de la instal·lació lligats a la transició energètica, l'Institut Català d'Energia, ICAEN. I ho fem amb la seva directora, Marta Morera.

Com analitza l'evolució de la mobilitat elèctrica a les principals ciutats? Quin son els principals impediments? La normativa actual municipal, per exemple a la ciutat de Barcelona, facilita la implantació del vehicle elèctric?

MM: La mobilitat elèctrica ja és una realitat. En l'àmbit urbà ha tingut un desenvolupament exponencial: més enllà del fet que les vendes de vehicles elèctrics cada cop són una part més important del pastís, hem vist un auge enorme dels vehicles de mobilitat personal (VMP) i, per anar bé, hauríem d'assistir a un creixement exponencial de la intermodalitat a través del transport públic. Cal tenir en compte que el transport és el major consumidor d'energia de Catalunya, i que la pràctica totalitat del que consumeix procedeix dels combustibles

fòssils; per tant, encara queda molt a fer. La Generalitat ha estat molt decidida en la promoció de la mobilitat elèctrica: vam modificar el Codi Civil per facilitar la instal·lació de punts de recàrrega en aparcaments privats comunitaris, hem donat ajuts –de fet, actualment tenim una línia oberta d'ajuts tant a l'adquisició de vehicles elèctrics com a la instal·lació de punts de recàrrega, dotada amb 195 milions d'euros-, hem fet formació... Els ajuntaments han anat prenent mesures, alguns més que altres, però a través de la Xarxa d'Oficines Comarcals de Transició Energètica estem treballant per homogeneïtzar criteris i normatives.

Considera que la xarxa de distribució actual està preparada per assumir els reptes que planteja la transició energètica? Sembla que les companyies distribuïdores consideren que el marc retributiu actual és insuficient per realitzar les inversions necessàries per adaptar la xarxa com a conseqüència de passar d'una generació centralitzada a una distribuïda. Què en pensa?

MM: La xarxa de distribució ha de ser una de les grans protagonistes de la transició energètica. Per una banda, hem d'electrificar bona part dels consums d'energia que tenim a dia d'avui; l'electrificació és la forma més fàcil de ser eficient energèticament, i també d'introduir energia d'origen renovable al sistema.

"L'electricitat passarà a representar del 24,8% al 76,4% l'any 2050"

De fet, la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 estima que per descarbonitzar el sistema energètic català cal reduir significativament el consum d'energia final l'any 2050, però en canvi l'electricitat passarà de representar el 24,8% actual fins al 76,4% del total. I la xarxa haurà de donar resposta a aquest augment de la demanda elèctrica. Igualment, cada cop tenim més instal·lacions d'autogeneració amb compensació d'excedents, i això requereix una xarxa moderna i digitalitzada, capaç de passar d'un model centralitzat a un model distribuït amb fiabilitat i garanties. Malauradament, Catalunya té competències plenes en distribució, excepte pel que fa a la retribució. I això fa que puguem intervenir menys del que voldríem en el desenvolupament d'aquesta xarxa, ja que no pots exigir determinades millores si no pots fer que el sistema elèctric les financi.

És cert que la Direcció General d'Energia analitza i emet un informe sobre els plans d'inversió de les distribuïdores abans que els remetin a la Comisión Nacional de Mercados y Competencia, i que espem al màxim les possibilitats que li dona la normativa per avançar en aquests dos objectius, però amb més eines, amb competències plenes en matèria d'energia, estic convençuda que podríem fer més coses. Per part de l'ICAEN també estem analitzant tècnicament les necessitats de xarxa de baixa, mitja i alta tensió per detallar al màxim les necessitats de xarxa en base a les previsions de la PROENCAT 2050.

Tenim un gran repte per davant, que no només passa per la implantació de les renovables. Cal que la ciutadania entengui com pot gestionar millor l'energia i la seva utilització. Com considera que l'empresa instal·ladora pot ajudar a assolir aquest gran repte?

MM: La transició energètica, ho hem dit sempre, no és només la substitució d'unes fonts energètiques per unes altres. És l'arribada d'un nou model, on l'estalvi i l'eficiència energètica són cabdals i el paper de la ciutadania passa a ser central: generant la seva pròpia energia, gestionant-la i compartint-la de la manera que consideri adequada, participant en projectes de generació renovable, ... Un canvi total, vaja. I en aquest procés de canvi hi ha tota una labor de difusió, conscienciació i sensibilització que s'ha de dur a terme, i que l'administració no pot ni ha de fer sola. L'empresa instal·ladora té una posició clau, que és la de prescriptor: aconsellar les possibles solucions a un problema i identificar l'òptima. I aquest figura l'haurà d'exercir cada cop més: en la mesura que es vagin electrificant consums, que es vagin rehabilitant energèticament edificis, ... són molts assessoraments que caldrà fer. Òbviament, la decisió final correspondrà a l'usuari, però els professionals del sector han de ser conscients que el seu consell i la seva veu tenen molt més pes del que puguin pensar. Per part de l'ICAEN treballem de la mà amb el sector i desenvolupem documents de criteris tècnics com aquest que vam presentar el passat 26 de maig

"Les renovables a Catalunya són un trencaclosques"

El desenvolupament de les renovables s'enfronta a molts reptes per a tenir un marc àgil i facilitador per a la seva implantació: el consens territorial i veïnal per a la implantació de plantes solars i parcs eòlics, la manca de professionals qualificats, el laberint burocràtic i normatiu que imposen els ajuntaments dels municipis per tramitar una instal·lació fotovoltaica, aspectes burocràtics i tècnics de les companyies distribuïdores elèctriques que alenteixen els projectes, etc. Quines accions es fan des de l'ICAEN per treballar en aquests àmbits?

MM: Certament, el desenvolupament de les renovables a Catalunya és un trencaclosques al qual cal afegir-hi el factor temps: anem tard, després de més de 10 anys de paràlisi en la instal·lació de grans projectes eòlics i fotovoltaics. Des de l'ICAEN hem posat en marxa una llista llarga de mesures en aquest àmbit, perquè hem de fer moltes coses al mateix temps, i les hem de fer bé. Vam començar per la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050, que identifica que en l'àmbit

Estem elaborant el Pla Territorial Sectorial per a la implantació d'energies renovables a Catalunya, que serà el document que definirà els criteris amb què cada territori haurà de fer la seva aportació a la generació renovable del país. Per a elaborar-lo, vam crear la xarxa d'oficines comarcals de transició energètiques, de manera que cada comarca pugui fer les seves aportacions i participar en l'elaboració d'aquest document, i així fer-lo més obert, democràtic i amb major sensibilitat territorial. També hem constituït la Taula de Diàleg Social per a les energies renovables, en què una cinquantena d'agents de tots els àmbits han proposat solucions perquè aquells territoris que consumeixen molta energia i no en puguin generar compensin els que en generin de més. En l'àmbit formatiu, estem treballant en tots els àmbits: per introduir l'energia en les aules de primària, hem preparat un currículum operatiu per als docents i aquest estiu formarem la segona tanda de mestres que estiguin interessats a posar-lo en pràctica.

Estem participant en diferents projectes per despertar vocacions científiques entre els joves, com ara el Bojos per l'Energia. I també estem col·laborant amb Treball i Ensenyament per augmentar la capacitat en els cicles formatius específics de l'àmbit energètic, i també per atreure-hi gent, perquè no es tracta només de generar oferta, sinó de cobrir-la. I molts professionals del sector ja sabran que també hem fet molta feina de formació i difusió per a professionals, mitjançant l'elaboració de monogràfics tècnics, de sessions de treball, ... En l'àmbit normatiu, des del Departament d'Acció Climàtica hem aprovat un nou marc normatiu que simplifica molt l'autoconsum fotovoltaic, i que en la gran generació dona prioritat a les instal·lacions de fins a 5 MW, i a més hem establert diferents requisits per garantir que els projectes no només tenen el vistiplau del territori, sinó que a més hi puguin participar. La transició energètica té això: que tots tenim molta feina per fer.

FUNDACIÓ ECOTIC

RENOVA LA COL·LABORACIÓ

FEGiCAT signa un nou acord amb un referent formatiu

L'objectiu d'aquest nou acord és consolidar la col·laboració en el marc d'accions dirigides directament al teixit empresarial dels nostres associats i associades i amb una especial incidència en les formacions que executen les pròpies associacions. Gràcies al desenvolupament de FUNDACIÓ ECOTIC a Catalunya, des de FEGiCAT impulsarem el suport extra en l'assessorament en matèria de reciclatge de tots els associats. També incorporarem accions en matèria de lliurament de marxandatge per enfortir la comunicació entre ambdues entitats.

D'aquesta manera, el conveni present complementa el signat anteriorment i pretén realitzar i diversificar totes les accions esmentades. FUNDACIÓ ECOTIC treballa a favor de la defensa del medi ambient i el desenvolupament sostenible a través de la sensibilització i la formació de fabricants, distribuïdors i usuaris d'aparells elèctrics i electrònics. La seva principal activitat és la gestió correcta dels residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) de les empreses i entitats adherides al seu Sistema Col·lectiu de Responsabilitat Ampliada del Productor (SCRAP), donant resposta als requisits legals que els productors i distribuïdors han de complir. A més, la gestió dels residus garanteix no només el seu reciclatge adequat, sinó que aquest es realitzi de la forma més eficaç i econòmicament raonable, optimitzant els recursos destinats al finançament del procés, i aconseguint així que el sistema sigui sostenible i garantint perdurabilitat en el temps.

Coneix ECOTIC!

ECOTIC és una organització privada de naturalesa fundacional, sense ànim de lucre, la constitució de la qual ha estat promoguda per les principals empreses del sector de l'electrònica de consum. Constituïda el 7 de març del 2005, ECOTIC treballa a favor de la defensa del medi ambient i el desenvolupament sostenible a través de la sensibilització i formació de fabricants, distribuïdors i usuaris d'aparells elèctrics i electrònics. La principal activitat és la gestió correcta dels residus d'aparells elèctrics i electrònics (RAEE) de les empreses i entitats adherides al nostre Sistema Col·lectiu de Responsabilitat Ampliada del Productor

(SCRAP), donant resposta als requisits legals que els productors i distribuïdors d'aparells elèctrics i electrònics han de complir. La nostra gestió dels residus garanteix no només el seu reciclatge adequat,, sinó que aquest es realitzi de la forma més eficaç i econòmicament raonable, optimitzant els recursos destinats al finançament del procés, i aconseguint així que el sistema sigui sostenible i garantint-ne la perdurabilitat en el temps. Properament, us detallarem el calendari d'accions previstes per als associats i associades, però també de totes les comunicacions que volem estendre públicament per tal de prendre consciència de la importància d'aquests processos.

eco INSTALADORES

FEGICAT DEMANA AL GOVERN

Ser un actor present i actiu de la Taula de l'Aigua que Catalunya necessita constituir amb urgència per fer front al problema estructural de la sequera. Considerem el nostre paper indispensable per fer efectives les Ordenances Municipals d'Estalvi d'Aigua

La pluja de les darreres setmanes no ha pogut combatre un problema de fons que, lamentablement, ha vingut per quedar-se: la sequera. Així doncs, des d'ACATCOR, però també altres patronals com PIMEC o la UPM han sol·licitat constituir la Taula de l'Aigua i que el Govern agafi el lideratge per posar damunt la taula totes les propostes i les dades d'afectacions en tots els sectors que pot provocar l'escassetat de l'aigua, des de l'agricultura i la ramaderia, passant per la indústria i el turisme o sector serveis.

Creiem que FEGiCAT pot tenir un paper cabdal en aquesta Taula de l'Aigua basat en la supervisió i l'aplicació de **l'Ordenança Municipal d'Estalvi d'Aigua**. Actualment, poc més d'un centenar dels 947 municipis que hi ha a Catalunya apliquen aquesta ordenança.

Cal posar fil a l'agulla i FEGiCAT vol insistir i pressionar pel compliment de totes elles. L'Ordenança marca, a grans trets, les pautes en tota mena d'instal·lacions que impliquen l'estalvi de l'aigua. I com a instal·ladors de Catalunya agremiats, hi ha diferents línies d'actuació que van des de sistemes d'aixetes d'estalvi, la instal·lació de cisternes amb reducció de volum, la instal·lació d'equips de reutilització d'aigües grises, entre d'altres. I totes elles impliquen a diferents perfils: des d'edificis de nova construcció amb l'aprofitament de la pluja de l'aigua, però també vivendes o edificis no lligats només a l'habitatge com poden ser els equipaments esportius i, sobretot, els hotels. Així doncs, en aquest darrer aspecte ja es detallen alguns punts com el fet que si disposen de zona verda de més de 100 m2 o d'una piscina amb una superfície de làmina d'aigua inferior a trenta metres quadrats, han d'incorporar un dels dispositius següents: un sistema per a l'aprofitament d'aigua de pluja o un sistema per a la reutilització d'aigua sobrant de piscines. D'aquesta manera, l'aigua regenerada s'aprofitarà per a qualsevol ús, exceptuant el consum humà. **Malgrat tot, hi ha altres aspectes que també condicionen qualsevol habitatge, tal com recull l'informe presentat per la Diputació de Barcelona ja en el 2005 i que ara s'ha convertit en un element imprescindible a tenir en compte.** Ens consta que diferents administracions ja han començat a plantejar com gestionar la sequera, com l'Àrea Metropolitana de Barcelona, o municipis com Sant Cugat del Vallès. Però ens cal fer un pas endavant i establir consensos més majoritaris i repercutibles en el dia a dia.

COM APROFITAR UNA COBERTA FOTOVOLTAICA?

FEGiCAT, juntament amb l'Institut Català d'Energia, ICAEN, presenten un document de mínims

El passat 26 de maig, es va presentar el document "Criteris per al màxim aprofitament fotovoltaic de les cobertes dels edificis" elaborat per l'Institut Català d'Energia. La Prospectiva energètica de Catalunya en l'horitzó del 2050 (PROENCAT 2050) identifica l'energia solar sobre teulada i sobre el terreny, juntament amb l'energia eòlica, com la principal opció disponible a Catalunya per aconseguir un sistema energètic 100% renovable i amb un preu de l'energia competitiu a l'horitzó de l'any 2050.

La generació d'energia solar sobre teulada té avantatges importants en ser un model distribuït que és més resilient davant les inclemències de fenòmens meteorològics extrems, és més eficient en reduir-se les pèrdues de transport (en apropar-se l'oferta a la demanda), i permet a la població disposar de la tecnologia i poder ser agents actius en el mercat energètic i evita la utilització d'altres terrenys i espais naturals. En el document presentat en la sessió, s'explica com aprofitar aquests avantatges, considerant a més que la superfície de les teulades es un recurs limitat

i com establir els criteris que permetin maximitzar l'energia solar que es produeix a sobre d'aquestes teulades.

Durant la sessió, **el director general de FEGiCAT, Raúl Rodríguez**, va exposar quines són les necessitats actuals del territori representat per vegueries, però també va constatar la necessitat d'impulsar formació i projectes educatius per atraure talent en el sector de la instal·lació i poder complir els **objectius**. Entre d'altres, Raúl Rodríguez va subratllar: la preocupació pel desequilibri en el mercat laboral ja detectada des de l'any 2017; el tancament de centres d'FP de forma sistemàtica des de fa més d'una dècada; la desconnexió o desinterès per fomentar les relacions entre les organitzacions empresarials i els centres educatius; i com l'FP Dual no acaba de funcionar en el marc de les PIME i MICROPIME. Finalment, també ha subratllat una manca de recursos per assessorar i orientar els futurs professionals i la necessitat d'exigir una certificació en PRL.

Vols tenir el document explicatiu de FEGiCAT presentat? Escriu-nos!

www.fegicat.com

934 521 662

comunicacio@fegicat.com

JAUME ALCAIDE, PREMI A L'EXCEL·LÈNCIA

ACTECIR reconeix la tasca del president de FEGiCAT

Actecir, l'Associació Catalana de Tècnics en Energia, Climatització i Refrigeració, va celebrar el passat 18 de maig el seu "Sopar Eficiència Energètica" 2023. El president de FEGiCAT, Jaume Alcaide, va rebre el Premi a l'Excel·lència

L'esdeveniment, que va tenir lloc a l'Hotel Vela de Barcelona, va comptar amb l'assistència de més de 170 persones del sector de la climatització, ventilació, refrigeració i energia, entre socis, entitats col·laboradores, convenis, membres de la junta directiva i del consell assessor.

Un cop feta la presentació i benvinguda a l'esdeveniment, per part del president d'Actecir, Pedro García, va agrair l'assistència a totes les persones, especialment a totes les empreses patrocinadores de l'esdeveniment i a la junta directiva d'Actecir. També es va explicar la situació actual d'Actecir, una associació que fa més de 40 anys que és un punt de trobada entre consultors i fabricants del sector.

Com a punt final, va tenir lloc el lliurament de Premis Actecir 2023, del sector del clima, l'energia i la refrigeració. Un reconeixement a la tasca que fan els professionals de petites i grans empreses:

- Premi "Emprenedor Actecir", per a Jordi Mestres Solà, managing director de BDR Thermea França
- Premi "Excel·lència Actecir", per a Jaume Alcaide Garriga, president de Fegicat
- Premi Honorífic Actecir, per a Ramón Pons Lluch, soci fundador d'Actecir
- Premi Honorífic Actecir, per a Josep Montserrat Jordà, membre del Consell Assessor Actecir

FEGICAT I L'OFICINA DEL CANVI CLIMÀTIC: CONTRA L'INTRUSISME

El Govern de la Generalitat de Catalunya preveu sancions davant l'incompliment o la incorrecta instal·lació d'aparells d'aire condicionat

Durant la campanya passada del 2022, 53 punts de venda van comunicar 6.215 vendes de 9.178 equips no segellats hermèticament i carregats amb gasos fluorats amb efecte d'hivernacle realitzades durant l'exercici 2020 i que no han remès el document B l'any 2021. Enguany, els propòsits de l'Oficina del Canvi Climàtic són els mateixos: gestionar i auditar aquests equips i acreditar una correcta instal·lació de tots ells. Així doncs, alguns aparells o equips de refrigeració, aire condicionat i bombes de calor contenen gasos fluorats que, en cas d'una manipulació o instal·lació incorrecta, es poden alliberar i contribuir a l'escalfament del planeta i incrementar el canvi climàtic. Per evitar-ho, s'ha posat en marxa una normativa que contempla obligacions i compromisos tant per a comercialitzadors, instal·ladors i consumidors. Tots ells hauran de complimentar una documentació tècnica per tal de garantir que la instal·lació s'ha dut a terme per part de professionals habilitats.

La norma ja ve marcada per la mateixa Unió Europea. El Reglament (UE) 517/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, sobre els gasos fluorats amb efecte d'hivernacle, i pel qual es deroga el Reglament CE 842/2006, té com a objectiu protegir el medi ambient mitjançant la reducció de les emissions de gasos fluorats amb efecte d'hivernacle. Per això, estableix normes sobre contenció, ús, recuperació i destrucció de GFEH, condicions a la comercialització de productes i aparells específics que continguin GFEH i fixa límits quantitatius per a la comercialització d'HFCs. A Catalunya, el Decret 210/2019 determina l'òrgan competent per exercir les funcions relatives al control de la comercialització d'equips de refrigeració carregats amb gasos fluorats.

Què són els gasos fluorats?

Els gasos fluorats amb efecte d'hivernacle (GFEH) són una família de gasos artificials utilitzats en diverses aplicacions industrials, principalment com a substituïts de les substàncies que esgoten la capa d'ozó, com els clorofluorocarburs (CFC), els hidroclorofluorocarburs (HCFC) i els halons, que a la UE s'estan retirant d'acord amb el Protocol de Montreal. Els GFEH són potents gasos amb efecte d'hivernacle, amb un efecte d'escalfament de fins a 23.000 cops superior al del CO₂.

LA NOSTRA VEU ALS MITJANS

Us enllacem amb algunes de les aparicions més destacades als mitjans de comunicació de les darreres setmanes. Totes les trobareu a www.fegicat.cat

LOS INSTALADORES

Los instaladores aconsejan realizar revisiones eléctricas antes de proceder al encendido del aire acondicionado

INSTALADORES 2.0

01/05/2023

DIARI DE TARRAGONA

18/05/2023

Sociedad

El seguro del anciano electrocutado en Sabadell no detectó que su electricista carecía de licer

Sociedad > Ciencia Educación Medio ambiente Sanidad Caso Abierto Tiempo Trá

EL PERIÓDICO

20/05/2023

interempresas.net

INTEREMPRESAS

01/06/2023

ASSOCIACIONS INTEGRADES

